

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o zunanjih zadevah obsega:

- Zakon o zunanjih zadevah – ZZZ-1 (Uradni list RS, št. 45/01 z dne 7. 6. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1A (Uradni list RS, št. 78/03 z dne 8. 8. 2003),
- Zakon o zunanjih zadevah – uradno prečiščeno besedilo – ZZZ-1-UPB1 (Uradni list RS, št. 113/03 z dne 20. 11. 2003),
- Zakon o napotitvi oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije – ZNOMCMO (Uradni list RS, št. 20/06 z dne 24. 2. 2006).

ZAKON o zunanjih zadevah (ZZZ-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 3)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet urejanja)

Ta zakon ureja opravljanje zunanjih zadev, delovanje ministrstva za zunanje zadeve, pravice in obveznosti diplomatov, postopek ustanavljanja predstavništva Republike Slovenije v tujini in tujih predstavništva v Republiki Sloveniji, ter postopek sklepanja in izvajanja mednarodnih pogodb.

Vprašanja, ki jih ne ureja ta zakon, se urejajo z drugimi predpisi in s pravili običajnega mednarodnega prava in pogodbenega mednarodnega prava, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

2. člen (nosilec izvajanja in sodelovanja)

Ministrstvo za zunanje zadeve v okviru pristojnosti vlade izvaja opravljanje zunanjih zadev v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih določa Državni zbor.

Ministrstvo za zunanje zadeve opravlja zadeve, ki se nanašajo na globalne odnose Republike Slovenije z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami, pripravlja vladi, državnemu zboru in predsedniku republike ter drugim državnim organom strokovne podlage za sprejemanje stališč, ocen in ukrepov na področju zunanje politike, kadar gre za zadeve, pomembne za izvajanje zunanje politike Republike Slovenije, v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi in službami skrbi za slovensko manjšino v sosednjih državah in Slovence po svetu ter opravlja druge naloge, določene s tem zakonom in drugimi predpisi.

Druga ministrstva in vladne službe opravljajo zunanje zadeve v okviru svojih pooblastil. O zadevah, ki zadevajo izvajanje zunanje politike, se predhodno usklajujejo z ministrstvom za zunanje zadeve in ga po opravljeni nalogi obveščajo. Do uskladitve druga

ministrstva in vladne službe delujejo v skladu s stališči oziroma napotili ministrstva za zunanje zadeve.

Organi državne uprave izvajajo mednarodne obiske praviloma na podlagi okvirnega polletnega programa obiskov. Ministrstvo za zunanje zadeve vsebinsko in protokolarno usklajuje program mednarodnih obiskov in sodeluje v njegovem uresničevanju.

3. člen **(sodelovanje z Državnim zborom)**

Ministrstvo za zunanje zadeve obvešča Državni zbor o pomembnih zadevah s področja zunanje politike. Ministrstvo za zunanje zadeve daje na pobudo Državnega zbora in njegovih delovnih teles pojasnila o zunanjepolitični dejavnosti, minister za zunanje zadeve pa odgovarja na poslanska vprašanja iz njegove pristojnosti.

Na predlog ministrstva za zunanje zadeve vlada lahko predlaga Državnemu zboru, da se opredeli do določenega zunanjepolitičnega vprašanja.

4. člen **(sodelovanje s predsednikom republike)**

Ministrstvo za zunanje zadeve v okviru svojih pristojnosti obvešča predsednika republike o pomembnih zadevah s področja mednarodnih odnosov in na zahtevo predsednika republike ali na lastno pobudo daje mnenje in predloge glede mednarodnih dejavnosti, ki jih predsednik republike opravlja pri izvrševanju njegove funkcije.

O pomembnih mednarodnih dejavnostih predsednika republike lahko daje vlada predsedniku republike mnenja in priporočila.

5. člen **(mnenja o zunanjepolitičnem interesu in navezovanje stikov)**

Na zahtevo državnih organov ali po lastni presoji da ministrstvo za zunanje zadeve mnenja in predlaga ukrepe za zagotovitev usklajenosti zunanje politike in za uresničevanje zunanjepolitičnega interesa Republike Slovenije.

Ministrstvo za zunanje zadeve sodeluje pri navezovanju stikov s tujino preko predstavništev v tujini.

Stiki tujih diplomatskih in konzularnih predstavnikov z državnimi organi v Republiki Sloveniji potekajo v skladu z običajno diplomatsko prakso.

II. MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

1. Naloge in organizacija

6. člen **(ministrstvo in predstavništva)**

Ministrstvo za zunanje zadeve opravlja svoje naloge neposredno in po predstavništvih v tujini.

7. člen (generalni sekretar)

Generalni sekretar je diplomat v nazivu veleposlanik, imenovan na ta položaj, da neposredno pomaga ministru pri usklajevanju organizacije dela, izvrševanju javnih nalog in usklajevanju dela notranjih organizacijskih enot in predstavništev v tujini. Generalni sekretar zagotavlja kontinuirano delo v ministrstvu.

Generalnega sekretarja imenuje in razrešuje vlada na predlog ministra za zunanje zadeve.

8. člen (notranji nadzor)

Ministrstvo za zunanje zadeve skrbi za urejeno, učinkovito, uravnoteženo in gospodarno delovanje predstavništev v tujini ter zagotavlja ugledu države primerne in v posameznih državah primerljive personalne, materialne in prostorske pogoje za delovanje predstavništev.

Zaradi zagotavljanja cilja iz prejšnjega odstavka lahko imenuje minister osebo za zagotavljanje notranjega nadzora, ki je diplomat v nazivu veleposlanik ali pooblaščen minister.

Minister lahko v pomoč osebi za zagotavljanje notranjega nadzora imenuje tudi posamezne strokovne osebe iz ministrstva ali drugega državnega organa.

Podrobneje način dela osebe za zagotavljanje notranjega nadzora določi minister.

9. člen (pridobivanje prostorov in oddajanje javnih naročil)

Ministrstvo za zunanje zadeve pridobiva prostore za delovanje diplomatskih predstavništev in konzulatov z nakupom ali najemom. Nakup prostorov se opravi na podlagi letnega načrta nabav, ki ga sprejme vlada, v skladu z veljavno zakonodajo o javnih financah.

Postopki za pridobivanje prostorov se izvajajo na krajevno običajen način. Predstavništvo mora pri tem v največji možni meri uveljaviti načelo konkurenčnega pridobivanja ponudb.

Predstavništvo v tujini za svoje potrebe oddaja javna naročila, kadar se postopki oddaje ne izvajajo v Sloveniji, v skladu s pravilnikom, ki ga sprejme minister za zunanje zadeve v soglasju z ministrom za finance po predhodno pridobljenem mnenju Urada za javna naročila.

Pri oddaji javnih naročil morajo biti spoštovana temeljna načela javnega naročanja po zakonu o javnih naročilih.

10. člen (izpopolnjevanje in usposabljanje)

Ministrstvo za zunanje zadeve skrbi za strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje zaposlenih v ministrstvu. Oblike, način in trajanje določi minister.

11. člen (diplomatska akademija)

V okviru ministrstva za zunanje zadeve deluje diplomatska akademija. Delovanje diplomatske akademije se uredi s posebnim predpisom.

12. člen (informacijski in telekomunikacijski sistem)

Za podporo opravljanju upravnih in strokovno političnih zadev, organizira ministrstvo skladno z razvojnimi cilji vlade in sprejetimi mednarodnimi obveznostmi, enoten in avtonomen informacijski ter telekomunikacijski sistem, ki na področju zunanjih zadev zagotavlja povezanost in združljivost z ustreznimi sistemi mednarodnih združenj in organizacij, v katere se Republika Slovenija vključuje, ob tem pa servisira tudi potrebe drugih državnih organov, ki nimajo vzpostavljenega sistema lastnih telekomunikacijskih povezav s tujino.

Zgradba, sestavine in rešitve v strojni in programski opremi informacijskega sistema na področju zunanjih zadev, zlasti pa vse varnostne komponente, se ob nabavi obravnavajo kot naročila zaupne narave in se po vrsti in namenu določijo s predpisi vlade o namenski opremi.

2. Predstavništva v tujini

13. člen (vrste predstavništev)

Predstavništva Republike Slovenije v tujini so diplomatska predstavništva in konzulati.

Diplomatska predstavništva so veleposlaništva in stalna predstavništva pri mednarodnih organizacijah. Konzulati so generalni konzulati, konzulati, vicekonzulati in konzularni uradi.

14. člen (odpiranje in zapiranje predstavništev)

Diplomatsko predstavništvo se odpre ali zapre z ukazom predsednika republike. Predlog pripravi minister za zunanje zadeve, določi ga vlada po predhodnem mnenju delovnega telesa državnega zbora, pristojnega za zunanjo politiko.

Konzulat se odpre ali zapre s sklepom vlade, izdanim na predlog ministra za zunanje zadeve. V sklepu o odprtju konzulata določi vlada v soglasju s sprejemno državo tudi vrsto konzulata, njegov sedež, stvarno pristojnost in konzularno območje.

Pri odločanju o odprtju ali zaprtju predstavništva se upoštevajo intenzivnost bilateralnih odnosov, gospodarsko sodelovanje, prisotnost slovenske narodne manjšine ter slovenskih izseljencev in zdomcev oziroma drugi razlogi.

Ukaz oziroma sklep o odprtju ali zaprtju predstavništva v tujini se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

15. člen (osebje v predstavništvih v tujini)

V predstavništvih Republike Slovenije v tujini so zaposleni diplomati, v konzulatih kot konzularni funkcionarji, vodje diplomatskih predstavništev in konzulatov iz drugega odstavka 27. člena tega zakona in delavci, ki opravljajo spremljajoča dela.

V predstavništvih delajo tudi zaposleni, ki jih je minister za zunanje zadeve na podlagi pisnega sporazuma s predstojniki državnih in drugih organov in organizacij imenoval za določen čas za opravljanje nalog na gospodarskem, obrambnem, kulturnem, znanstvenem, informativnem in drugih področjih. Za čas, ko so imenovani, jim delovno razmerje v organu, iz katerega so prerazporejeni, razen v primeru vojaških oseb, miruje. V pisnem sporazumu se uredi za vojaške osebe tudi delovnopравни status, naziv in druga vprašanja.

Za čas ko ti uslužbenci delajo v predstavništvu, so glede svojih dolžnosti in pravic izenačeni z diplomati, poleg tega pa ravnaajo po navodilih organa oziroma organizacije iz katere so bili napoteni na delo.

V konzulatih lahko opravljajo naloge tudi častni konzularni funkcionarji.

16. člen (zaposlovanje lokalnega osebja)

Predstavništva Republike Slovenije v tujini lahko po potrebi in pod pogoji, ki jih določi minister, sklepajo pogodbe z lokalnim osebjem za opravljanje spremljajočih dejavnosti ter administrativno-tehničnih del. Lokalno osebje so tuji državljani ali državljani Republike Slovenije, ki živijo v sprejemni državi.

Medsebojne pravice in dolžnosti se uredijo v skladu s predpisi, veljavnimi v kraju sedeža predstavništva.

17. člen (vodja diplomatskega predstavništva)

Diplomatska predstavništva vodijo veleposlaniki. Veleposlanika postavi in odpokliče predsednik republike na predlog vlade, ki ga pripravi minister za zunanje zadeve.

Po določitvi predloga vlade opravi pogovor s kandidatom za veleposlanika delovno telo Državnega zbora, pristojno za zunanjo politiko.

Postavitev in odpoklic vodje diplomatskega predstavništva se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predsednik republike izda vodji diplomatskega predstavništva poverilna pisma.

Če razmere narekujejo, lahko minister za zunanje zadeve vodenje diplomatskega predstavništva zaupa odpravniku poslov. Poverilna pisma v tem primeru izda minister.

Če razmere narekujejo, se lahko imenuje nerezidenčni veleposlanik, ki je akreditiran v eni ali več državah, ne glede na to ali ima v teh državah Republika Slovenija diplomatsko ali konzularno predstavništvo. V času odsotnosti nerezidenčnega veleposlanika vodi diplomatsko predstavništvo v sprejemni državi začasni odpravnik poslov.

Pri mednarodni organizaciji stalno predstavništvo vodi veleposlanik ali pooblašteni minister.

18. člen (naloge vodje diplomatskega predstavništva)

Vodja diplomatskega predstavništva opravlja naloge v skladu z dunajsko konvencijo o diplomatskih odnosih (Uradni list SFRJ - MP, št. 2/64, akt o notifikaciji nasledstva konvencij, Uradni list RS - MP, št. 9/92) oziroma dunajsko konvencijo o predstavljanju držav v njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami univerzalnega značaja (Uradni list SFRJ - MP, št. 3/77, akt o notifikaciji nasledstva konvencij, Uradni list RS - MP, št. 9/92). Te naloge so zlasti:

1. predstavljanje in zastopanje Republike Slovenije in njenih organov v sprejemni državi oziroma v mednarodni organizaciji;
2. podpisovanje ali parafiranje diplomatskih instrumentov;
3. dajanje izjav in zavzemanje stališč v imenu Republike Slovenije.

Vodja diplomatskega predstavništva opravlja tudi naslednje naloge:

1. vodi diplomatsko predstavništvo, organizira njegovo delo, razporeja naloge in ukrepa v zadevah v pristojnosti predstavništva;
2. v skladu s predpisi odloča o pravicah in dolžnostih uslužbencev v predstavništvu;
3. odloča v okviru predračuna o finančnem poslovanju predstavništva;
4. opravlja druge naloge v skladu s predpisi in navodili ministra za zunanje zadeve.

Vodja diplomatskega predstavništva je neposredno odgovoren ministru za zunanje zadeve za izvajanje zunanje politike Republike Slovenije v sprejemni državi in za ravnanje v skladu z njegovimi navodili, usmeritvami in pooblastili.

Vodja diplomatskega predstavništva usklajuje in nadzira dejavnost konzulatov Republike Slovenije v sprejemni državi.

19. člen (naloge diplomatskega predstavništva)

Diplomatsko predstavništvo opravlja dejavnosti, navedene v dunajski konvenciji o diplomatskih odnosih oziroma dunajski konvenciji o predstavljanju držav v njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami univerzalnega značaja. Te naloge so zlasti:

1. predstavljanje in zastopanje Republike Slovenije v sprejemni državi oziroma v mednarodni organizaciji;
2. varovanje in uresničevanje interesov Republike Slovenije, njenih državljanov in pravnih oseb;
3. pospeševanje in razvijanje prijateljskih odnosov ter sodelovanja med Republiko Slovenijo in sprejemno državo na vseh področjih;
4. sodelovanje v pogajanjih z vlado sprejemne države ali organi mednarodne organizacije;
5. uveljavljanje stališč in interesov Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah;
6. poročanje ministrstvu za zunanje zadeve in preko njega drugim državnim organom o notranjem in zunanjem političnem položaju ter dejavnosti sprejemne države oziroma dogajanjih v mednarodni organizaciji;

7. seznanjanje organov, institucij in javnosti v sprejemni državi oziroma mednarodne organizacije z dosežki, značilnostmi in stališči Republike Slovenije.

Diplomatsko predstavništvo razvija svojo dejavnost predvsem na političnem, gospodarskem, obrambnem, kulturnem, znanstveno-tehničnem, informacijskem in drugih področjih. Posebno pozornost posveča sodelovanju s slovensko narodno manjšino ter slovenskimi izseljenci in zdomci.

Diplomatska predstavništva lahko v soglasju s sprejemno državo za opravljanje svoje dejavnosti na določenem področju odprejo dislocirane enote. Dislocirana enota za opravljanje dejavnosti na kulturnem področju je kulturni center Republike Slovenije.

20. člen **(opravljanje konzularnih nalog)**

Diplomatsko predstavništvo opravlja v sprejemni državi tudi konzularne naloge. Kadar je v sprejemni državi tudi konzulat Republike Slovenije, opravlja diplomatsko predstavništvo konzularne naloge na tistem delu ozemlja sprejemne države, ki ne spada v konzularno območje konzulata.

21. člen **(nadomeščanje vodje diplomatskega predstavništva)**

Kadar je mesto vodje diplomatskega predstavništva izpraznjeno, opravlja njegovo funkcijo začasni odpravnik poslov, ki ga imenuje minister za zunanje zadeve. Če je vodja diplomatskega predstavništva odsoten ali ne more opravljati svoje funkcije, opravlja njegovo funkcijo začasni odpravnik poslov, ki ga imenuje vodja diplomatskega predstavništva v soglasju z ministrom.

Če v predstavništvu ni diplomata, opravlja s soglasjem sprejemne države član osebja diplomatskega predstavništva, ki mu je vodja diplomatskega predstavništva zaupal nadomeščanje, samo tekoče administrativne zadeve in varuje arhive.

22. člen **(akreditacija v več državah)**

Vodja diplomatskega predstavništva in drugi diplomati, ki so hkrati akreditirani v več državah, opravljajo v državi zunaj svojega sedeža enake naloge kot v državi, v kateri je sedež diplomatskega predstavništva.

23. člen **(vodja konzulata)**

Konzulat vodi poklicni ali častni konzularni funkcionar. Vodjo konzulata imenuje in razrešuje vlada na predlog ministra za zunanje zadeve.

Minister za zunanje zadeve izda vodji konzulata patentno pismo.

Imenovanje in razrešitev vodje konzulata se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

24. člen (naloge konzulata)

Konzulat opravlja zlasti naslednje naloge:

1. varovanje interesov Republike Slovenije, njenih državljanov in pravnih oseb ter opravljanje konzularno-pravnih zadev;
2. spodbujanje razvijanja odnosov na področju gospodarstva, kulture, znanosti in izobraževanja;
3. poročanje o dogajanjih na vseh področjih življenja na konzularnem območju in širše o dogajanju v sprejemni državi;
4. razvijanje sodelovanja s slovensko narodno manjšino ter slovenskimi izseljenci in zdomci ter posebna skrb za ohranjanje slovenskega jezika in kulture med njimi;
5. vzdrževanje stikov z državnimi in lokalnimi organi na konzularnem območju;
6. skrb za delovno-pravno in socialno varstvo državljanov Republike Slovenije na delu v sprejemni državi.

Konzulat opravlja ob upoštevanju mednarodnega prava še druge naloge, ki so določene s predpisi in navodili ministra za zunanje zadeve.

25. člen (nadomeščanje vodje konzulata)

Če je mesto vodje konzulata izpraznjeno, če je odsoten ali ne more opravljati svoje funkcije, se smiselno uporabljajo določbe 21. člena tega zakona.

26. člen (diplomatske naloge)

Če v državi ni diplomatskega predstavništva ali to ne more ukrepati, lahko konzulat v soglasju s sprejemno državo po posebnem pooblastilu ministra za zunanje zadeve prevzame določene diplomatske naloge in jih opravlja v skladu z navodili ministrstva za zunanje zadeve.

27. člen (izbor vodij diplomatskih predstavništev in konzulatov)

Vodje diplomatskih predstavništev in konzulatov ter pooblaščen ministri so imenovani iz vrst diplomatov.

Za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata se lahko imenuje tudi druga oseba, ki izpolnjuje pogoje za imenovanje v naziv. Pred imenovanjem se pridobi mnenje izbirne komisije iz 41. člena tega zakona.

Po imenovanju ministrstvo za zunanje zadeve sklene z osebo iz drugega odstavka delovno razmerje za določen čas, ki pa ne sme biti daljši od štirih let. Položaj, na katerega je bila imenovana, zasede po posebnih pripravah v notranji službi. Po razrešitvi s položaja vodje diplomatskega predstavništva ali konzulata lahko nadaljuje delo v ministrstvu za zunanje zadeve, če izbirna komisija na osnovi po 42. členu tega zakona sprejetih kriterijev oceni njeno delo kot uspešno. Za to osebo se ne uporablja 41. člen tega zakona.

Za vodjo diplomatskega predstavništva iz drugega odstavka tega člena je lahko imenovan državljan Republike Slovenije, ki ima univerzitetno izobrazbo in zna dva tuja jezika, od tega enega svetovnega.

Za vodjo predstavništva iz drugega odstavka se z izjemo prvih treh odstavkov 39. člena ne uporabljajo določbe od 34. do 43. člena tega zakona. 42. člen tega zakona se za te osebe uporablja glede določanja delovne uspešnosti.

28. člen **(častni konzularni funkcionar)**

Ne glede na določbo prejšnjega člena lahko minister za zunanje zadeve predlaga častnega konzularnega funkcionarja izmed oseb, ki živijo v sprejemni državi in uživajo ugled ter zaupanje, da bodo lahko primerno opravljale konzularne naloge.

Častni konzularni funkcionar vodi konzulat in opravlja naloge, določene v 24. členu tega zakona, če zakon, drug predpis ali navodilo ministra za zunanje zadeve ne določajo drugače.

Častni konzularni funkcionar deluje v skladu z navodili in pod nadzorom pristojnega diplomatskega predstavništva. O vseh pomembnejših zadevah se posvetuje z vodjo pristojnega diplomatskega predstavništva. V javnih nastopih ravna v skladu s stališči ministrstva za zunanje zadeve. O svoji dejavnosti tekoče obvešča pristojno diplomatsko predstavništvo in z njim usklajuje svoje delo. V primerih, ko ni pristojnega diplomatskega predstavništva, njegovo vlogo neposredno prevzame ministrstvo za zunanje zadeve.

Častni konzularni funkcionar krije stroške za delovanje konzulata, razen poštnih stroškov in denarnih podpor državljanom Republike Slovenije. Ministrstvo za zunanje zadeve priskrbi zastavo, grb, tablo z uradnim nazivom konzulata, pečate, koleke in tiskovine. Ministrstvo lahko izjemoma krije tudi del drugih stroškov za delovanje konzularnega predstavništva, če to zahteva velik obseg konzularnih opravil.

O kritju teh stroškov odloča minister.

29. člen **(zaščita interesov Republike Slovenije po tretji državi in zaščita interesov tretjih držav)**

Vlada se lahko dogovori s tretjo državo, da ta prevzame zaščito interesov Republike Slovenije in njenih državljanov, vključno z izdajanjem vizumov.

Na temelju enakega dogovora lahko predstavništva Republike Slovenije v tujini prevzamejo zaščito interesov tretje države in njenih državljanov, vključno z izdajanjem vizumov.

29.a člen **(pridobivanje podatkov o državljanih Republike Slovenije, ki se nahajajo v tujini)**

Ministrstvo za zunanje zadeve za namene nudenja pomoči in podpore državljanom Republike Slovenije v tujini ter zaščito njihovih interesov pridobiva podatke o slovenskih državljanih in njihovih družinskih članih, ki se nahajajo v tujini in so potrebni pomoči oziroma zaščite, in slovenskih državljanih in njihovih družinskih članih v domovini, ki uveljavljajo svoje interese v tujini, od njih samih. Te podatke je mogoče pridobiti tudi od družinskih članov, kolikor jih ni mogoče pridobiti od posameznika in samo, kadar je to potrebno za zaščito življenja ali zdravja posameznika ter varstvo koristi otrok. Ministrstvo lahko tako pridobi naslednje podatke:

1. osebno ime;
2. datum in kraj rojstva;

3. enotno matično številko občana;
4. naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
5. podatke o zaposlitvi;
6. podatke o premoženjskem stanju;
7. podatke o državljanstvu;
8. številko potne listine;
9. podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja (podatke iz 1. do 8. točke tega odstavka, število družinskih članov in medsebojna razmerja).

Ministrstvo za zunanje zadeve lahko podatke iz prejšnjega odstavka brezplačno pridobi tudi na naslednje načine:

- iz 1., 2., 3., 4., 7. in 8. točke iz obstoječih zbirk ministrstva za notranje zadeve;
- iz 5. točke iz obstoječih zbirk delodajalcev;
- iz 6. točke iz obstoječih zbirk Davčne uprave Republike Slovenije, vendar le v primerih, ko so ti podatki potrebni za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči slovenskim državljanom v tujini;
- iz 9. točke iz obstoječih zbirk centrov za socialno delo in od organov iz prejšnjih alinej;
- iz centralnega registra prebivalstva;
- od pristojnih organov tujih držav.

Podatke iz prvega odstavka tega člena za namene iz istega odstavka uporabljajo delavci ministrstva za zunanje zadeve za opravljanje nalog s svojega delovnega področja.

Ministrstvo za zunanje zadeve lahko podatke iz prvega odstavka tega člena posreduje tujim pristojnim organom, kadar je to potrebno za doseg namenov iz prvega odstavka tega člena.

Ministrstvo za zunanje zadeve vodi in vzdržuje evidenco podatkov iz prvega odstavka tega člena. Osebni podatki se v evidenci vodijo in hranijo še deset let po dosegu namena iz prvega odstavka tega člena in se nato arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja arhivska gradiva in arhive. Podrobneje se vodenje evidence uredi s pravilnikom, ki ga izda minister za zunanje zadeve.

30. člen **(posebna misija)**

Posebna misija je začasna misija, ki predstavlja Republiko Slovenijo in jo le-ta pošlje v drugo državo z njenim soglasjem, da bi se pogajala o določenih vprašanjih ali da bi izpolnila določeno nalogo.

Vlada s sklepom določi vodjo in člane posebne misije ter njen mandat in način financiranja misije.

Naloge, povezane z delovanjem posebne misije, opravlja ministrstvo za zunanje zadeve.

31. člen **(urad)**

V posebej utemeljenih primerih in ko je to v zunanjepolitičnem interesu države, lahko vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve dovoli odprtje urada Republike Slovenije v tujini.

3. Mednarodne civilne misije

32. člen (sodelovanje v mednarodnih civilnih misijah)

Ministrstvo za zunanje zadeve v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi zagotavlja udeležbo v mednarodnih civilnih misijah.

Podrobneje se udeležba v mednarodnih civilnih misijah uredi s podzakonskimi akti. ([prenehal veljati](#))

III. ZAPOSLENI V MINISTRSTVU ZA ZUNANJE ZADEVE

1. Splošna določba

33. člen (vrste zaposlenih)

Javne naloge na področju zunanjih zadev opravljajo diplomati, vodje diplomatskih predstavništev in konzulatov iz drugega odstavka 27. člena tega zakona, javni uslužbenci iz drugega odstavka 15. člena tega zakona, spremljajoča dela pa delavci.

Glede pravic in obveznosti zaposlenih iz prejšnjega odstavka tega člena veljajo določbe zakona o javnih uslužbencih, če ta zakon ali na njegovi osnovi sprejeti predpisi ne določajo drugače.

2. Diplomati

34. člen (diplomat)

Diplomat je javni uslužbenec, ki v delovnem razmerju z ministrstvom za zunanje zadeve za nedoločen čas opravlja javne naloge na področju zunanjih zadev.

Javne naloge na področju zunanjih zadev diplomati izvršujejo v nazivu.

Za imenovanje diplomatov na položaj vodij diplomatskih predstavništev in konzulatov ter njihov odpoklic se uporabljajo ustrezne določbe tega zakona.

35. člen (sklenitev delovnega razmerja)

Oseba mora za sklenitev delovnega razmerja poleg splošnih pogojev za delo v javnem sektorju izpolnjevati tudi posebne pogoje.

Posebni pogoji za sklenitev delovnega razmerja so:

1. aktivno obvladanje dveh tujih jezikov, od tega enega svetovnega;
2. psihofizična sposobnost;
3. osebnostna primernost;

4. da osebi ni prenehalo delovno razmerje v državnem organu iz krivdnih razlogov na njeni strani.

Oseba je osebnostno primerna, če se je ali se obnaša tako, da je mogoče utemeljeno sklepati, da bo delo opravljala ob polnem spoštovanju dolžnosti, kot jih določa ta zakon in diplomatske etike, kot jo urejajo diplomatski običaji in diplomatsko pravo.

36. člen **(notranja in zunanja služba)**

Minister za zunanje zadeve v skladu z zakonom in drugimi predpisi glede na delovne potrebe ob upoštevanju njihovih družinskih razmer razporeja diplomate v notranjo in zunanjo službo.

Zunanja služba se opravlja v diplomatskih predstavništvih in konzulatih Republike Slovenije ter posebnih misijah.

Prva razporeditev v zunanjo službo praviloma ni možna pred potekom dveh let dela v notranji službi.

37. člen **(trajanje razporeditve v zunanjo službo)**

Čas razporeditve diplomata v zunanjo službo traja praviloma štiri leta od dneva prihoda v kraj službovanja.

Minister za zunanje zadeve lahko zaradi delovnih potreb ali zaradi drugih upravičenih razlogov skrajša oziroma podaljša čas razporeditve. Med upravičene razloge za skrajšanje razporeditve se štejejo zlasti prošnja prizadetega, negativna ocena dela in predlog sprejemne države, med upravičene razloge za podaljšanje pa dokončanje šolanja otrok na osnovni in srednji stopnji. Skupna doba neprekinjenega službovanja v tujini ne sme preseči osem let.

Spremembe iz prejšnjega odstavka morajo biti diplomatu sporočene najmanj tri mesece pred njihovo izvršitvijo.

Po zaključenem službovanju v zunanji službi mora diplomat pred ponovnim odhodom v tujino v skladu s potrebnimi dela v ministrstvu ostati določen čas v notranji službi, vendar ne manj kot dve leti. Na delo v notranjo službo razporedi diplomata in imenuje v naziv z odločbo minister za zunanje zadeve. Diplomata, ki je v zunanji službi imel naziv veleposlanika, se imenuje v naziv pooblaščenega ministra ali veleposlanika.

38. člen **(razporejanje diplomatov na delo v druge državne organe)**

Diplomat je lahko razporejen na delo v drug državni organ zaradi opravljanja nalog s področja zunanjih zadev, ki ustrezajo njegovemu nazivu. Razporeditev se opravi po dogovoru s predstojnikom drugega državnega organa za določen čas na podlagi pisnega sporazuma.

V primeru iz prvega odstavka tega člena diplomat sklene delovno razmerje v organu, v katerega je bil razporejen, pravice in obveznosti v ministrstvu za zunanje zadeve pa mu mirujejo.

39. člen (diplomatski in konzularni nazivi)

Diplomatski nazivi so: veleposlanik, pooblaščen minister, minister svetovalec, prvi svetovalec, svetovalec, I. sekretar, II. sekretar, III. sekretar in ataše.

Konzularni nazivi so: generalni konzul, konzul I. razreda, konzul, vicekonzul in konzularni agent.

Konzularni nazivi se uporabljajo v konzulatih in se primerjajo z diplomatskimi nazivi kot sledi: generalni konzul – pooblaščen minister, minister svetovalec; konzul I. razreda – prvi svetovalec, svetovalec, konzul – I. in II. sekretar; vicekonzul – III. sekretar; konzularni agent – ataše.

Nazivi se uporabljajo v obliki za moški in ženski spol.

Nazivi so pogoj za imenovanje na delovna mesta.

40. člen (imenovanje v naziv)

Pogoji za imenovanje v naziv so univerzitetna izobrazba, državni izpit iz javne uprave, diplomatski izpit in delovne izkušnje v ministrstvu za zunanje zadeve.

Za delovnim izkušnjam v ministrstvu za zunanje zadeve se za imenovanje v naziv kot enakovredne štejejo delovne izkušnje, pridobljene med delom na področju mednarodnih odnosov v drugih državnih organih in znanstveno raziskovalnih ter visokošolskih zavodih in mednarodnih organizacijah.

Diplomatski izpit se opravlja po postopku in programu, ki ga določi minister za zunanje zadeve.

Glede spregleda državnega izpita iz javne uprave se uporabljajo določbe zakona o javnih uslužbencih. Osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega in tretjega odstavka tega člena, se lahko imenujejo v naziv brez diplomatskega izpita, pod pogojem, da ga opravijo v roku enega leta.

Diplomate imenuje v naziv in jih razreši naziva minister za zunanje zadeve.

Vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve določi podrobnejše pogoje za imenovanje v nazive glede smeri zahtevane izobrazbe in zahtevanih delovnih izkušenj.

41. člen (javni natečaj)

Ministrstvo za zunanje zadeve objavi javni natečaj za kandidate za diplomate.

Izbirni postopek med kandidati, ki se prijavijo na javni natečaj in izpolnjujejo pogoje iz 35. člena opravi izbirna komisija. Izbirna komisija izbere kandidate na osnovi rezultatov preizkusa osebnostne primernosti in obvladovanja tujih jezikov.

Člane izbirne komisije imenuje in razrešuje minister.

Minister podrobneje določi izbirni postopek iz drugega odstavka tega člena.

Z izbranimi kandidati, ki prvič sklepajo delovno razmerje, se sklene delovno razmerje za določen čas trajanja pripravniške dobe. Po opravljenem državnem izpitu iz javne uprave se z osebo sklene delovno razmerje do pridobitve diplomatskega izpita, vendar največ za čas dveh let ter se jo imenuje v naziv v skladu z zakonom o javnih uslužbencih.

42. člen (ocenjevanje)

Uspešnost diplomata se redno ocenjuje v skladu z zakonom o javnih uslužbencih. Natančnejše predpise o kriterijih ocenjevanja predpiše minister za zunanje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo.

Ocena uspešnosti diplomata je eden od kriterijev za določanje delovne uspešnosti, za napredovanje in razporejanje.

43. člen (napredovanje)

Kriterije, postopek in pravila za napredovanje diplomata določi minister za zunanje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo.

3. Posebne pravice in obveznosti diplomatov

44. člen (plača)

Plače, dodatke in druge prejemke zaposlenih iz prvega odstavka 33. člena tega zakona določi z uredbo vlada na predlog ministra. Pri tem upošteva posebne delovne pogoje pri opravljanju del v predstavništvih v tujini, uporabo tujih jezikov pri izvrševanju javnih funkcij in javne službe, opravljanje nalog na različnih lokacijah in vpliv opravljanja službe na družino diplomata.

Pri določanju višine plače v posameznih državah se upoštevajo življenjski stroški v različnih državah, ki jih letno objavljajo pristojni organi Organizacije združenih narodov in druge relevantne okoliščine.

Pri vodji diplomatskega predstavništva se pri določitvi plače upošteva tudi obseg in zahtevnost dela v določenem predstavništvu.

45. člen (obveznosti in prepovedi)

Posebne obveznosti diplomatov so:

1. varovati interese Republike Slovenije, ugled države, njenih institucij in ustanov;
2. izvrševati naloge kot izhajajo iz določb tega zakona;
3. delovati v skladu z določbami tega zakona na podlagi pooblastil, usmeritev in navodil ministrstva za zunanje zadeve;
4. varovati pravice in interese državljanov in pravnih oseb Republike Slovenije;
5. delovati v okviru načel mednarodnega prava ter dosledno ravnati po določbah mednarodnega diplomatskega in konzularnega prava;

6. poročati ministrstvu za zunanje zadeve in vodji predstavništva tekoče, natančno in objektivno o zadevah v zvezi z opravljanjem nalog, o ugotovitvah in informacijah, pomembnih za interese Republike Slovenije;
7. izvrševati naloge, ki jim jih dajeta ministrstvo oziroma vodja predstavništva;
8. varovati premoženje, opremo, dokumente in podatke;
9. upoštevati predpise, običaje in pravila obnašanja ter protokolarna pravila v sprejemni državi;
10. delovati in živeti nazivu primerno.

Vsem diplomatom je prepovedano ukvarjati se s pridobitno dejavnostjo, razen:

1. gospodarjenja z lastnim premoženjem;
2. samostojnega znanstvenega, pedagoškega, umetniškega in publicističnega dela;
3. interesnega delovanja v političnih strankah, društvih in ustanovah, ki je združljivo z njihovo funkcijo;
4. delovanja v sindikatih, strokovnih združenjih in drugih oblikah varovanja interesov iz delovnega razmerja.

Diplomat ne sme imeti funkcij v organih političnih strank.

46. člen **(ukrepi zaradi kršitve obveznosti in prepovedi)**

Za kršitve obveznosti in prepovedi iz 45. člena tega zakona se izrečejo ukrepi v skladu z zakonom.

Sankcije po postopku, kot ga določa zakon, izreče pristojni organ.

V primeru uvedbe disciplinskega postopka kršitve obveznosti in prepovedi iz 45. člena tega zakona ali v primeru v skladu z zakonom o javnih uslužbencih ugotovljene nesposobnosti opravljanja nalog delovnega mesta v zunanji službi lahko minister izda odločbo o vrnitvi v notranjo službo. Odločba postane dokončna z vročitvijo. Zoper odločbo ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor.

Za uvedbo in vodenje disciplinskih postopkov v tujini veljajo enkrat daljši zastaralni roki, kot jih določa zakon.

47. člen **(delo preko polnega delovnega časa)**

Diplomati so dolžni tudi brez naloga nadrejenega neodložljive naloge opraviti preko polnega delovnega časa, v soboto, nedeljo, državnih praznikih ali na drug z zakonom določen dela prost dan. Te naloge so posebej nudenje konzularne zaščite državljanom Republike Slovenije v tujini, če bi odlašanje imelo resne posledice, ter pridobitev in posredovanje iz službenih razlogov nujno potrebnih informacij.

Diplomati so dolžni v skladu z zakonom opravljati delo preko polnega rednega delovnega časa, delo v soboto, nedeljo in državnih praznikih ali na drug z zakonom določen dela prost dan.

V zunanji službi je opravljanje dela preko polnega delovnega časa upoštevano pri določitvi plače.

48. člen

(pripravljenost za delo)

Pripravljenost za delo je poseben delovni pogo, pri katerem mora biti diplomat v pripravljenosti za delo na delovnem mestu, na določenem kraju ali doma.

Pripravljenost za delo se ne šteje v število ur delovne obveznosti.

Če diplomat med pripravljenostjo za delo dela, se to število ur šteje v število ur delovne obveznosti diplomata.

V primeru, ko število opravljenih delovnih ur diplomata presega število ur njegove mesečne delovne obveznosti, se razlika ur šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

V zunanji službi se pripravljenost za delo ne šteje kot poseben delovni pogo, se pa upošteva pri določitvi plače.

49. člen (delo v posebnih razmerah v zunanji službi)

Diplomati v zunanji službi so dolžni, kadar je to potrebno za izvajanje z zakonom določenih nalog, opravljati delo v posebnih razmerah.

Posebne razmere so:

- delo v posebnih življenjskih pogojih;
- delo na nevarnih območjih;
- delo v težkih podnebnih razmerah.

Delo na nevarnih območjih odredi minister, če tako izhaja iz obveznosti, ki jih je sprejela Republika Slovenija ali če je to v interesu države.

V primerih iz prejšnjega odstavka tega člena je diplomat upravičen do posebnega zavarovanja, ki ga sklene ministrstvo za zunanje zadeve.

50. člen (posebno vrednotenje dela)

Diplomatom, ki opravljajo delo v zunanji službi v posebnih življenjskih pogojih, na nevarnih območjih ali v težkih podnebnih razmerah pripada poseben dodatek.

51. člen (priznanje zavarovalne dobe in pravica do vrnitve zakonca v delovno razmerje)

Čas bivanja zakonca diplomata, ki je na delu v tujini, se všteje v zavarovalno dobo, če je bil zakonec do odhoda v tujino v delovnem razmerju ali prijavljen na zavodu za zaposlovanje. Prispevke krije proračun.

Zakonec diplomata iz prvega odstavka tega člena, ki z diplomatom biva v tujini, ima pravico do vrnitve na delo v organizacijo oziroma k delodajalcu, kjer je imel sklenjeno delovno razmerje.

Pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena ima tudi oseba, ki je pred odhodom diplomata v tujino z njim živela v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki je po

predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

52. člen (kritje stroškov in zavarovanje)

Ministrstvo za zunanje zadeve krije zaposlenim stroške, ki nastanejo v zvezi z razporeditvijo in bivanjem zaposlenih in njihovih družinskih članov v tujini.

Ministrstvo za zunanje zadeve krije stroške zavarovanja osebja v predstavništvih v tujini, ki so ob upoštevanju zaposlitev v tujini potrebni za zaščito življenja, zdravja in premoženja diplomatov in njihovih družinskih članov.

Pravice v zvezi s kritjem stroškov in zavarovanjem uredi vlada z uredbo.

53. člen (nesreča pri delu in poklicna bolezen)

Za nesrečo pri delu in poklicno bolezen se v smislu veljavnih predpisov štejejo tudi nesreče in bolezni zaradi bivanja v kraju službovanja, ki so posledica tamkajšnjih, od življenjskih razmer v domovini bistveno različnih okoliščin. V teh primerih ima diplomat pravico do polnega nadomestila plače za čas zadržanosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege ožjega družinskega člana.

4. Delavci, ki opravljajo spremljajoča dela

54. člen (smiselna uporaba določb in sklenitev delovnega razmerja za določen čas)

Določbe 36., 37., 42., prvega in drugega odstavka 44. člena, 1., 2., 3., 7., 8. in 9. točke prvega odstavka 45. člena ter določbe 46. do 53. člena tega zakona se smiselno uporabljajo za delavce, ki opravljajo spremljajoča dela v zunanji službi.

Za delo v zunanji službi lahko minister za zunanje zadeve s pogodbo sklene delovno razmerje za določen čas do štirih let z osebami, ki bodo v predstavništvih v tujini opravljale spremljajoča dela, če se na podlagi internega razpisa ugotovi, da v notranji službi za taka dela ni primernih kandidatov.

55. člen (imenovanje v konzularni naziv)

Delavci, ki opravljajo spremljajoča dela, se lahko ob soglasju izbirne komisije imenujejo v konzularni naziv, če imajo univerzitetno izobrazbo in najmanj petletne delovne izkušnje v ministrstvu za zunanje zadeve.

IV. TUJA PREDSTAVNIŠTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI

1. Tuja diplomatska predstavništva

56. člen
(odpiranje tujih diplomatskih predstavništev)

Država, s katero je Republika Slovenija navezala diplomatske odnose, lahko v Ljubljani odpre diplomatsko predstavništvo.

Pristojni organi o lokaciji prostorov diplomatskega predstavništva in rezidence odločajo na podlagi mnenja ministrstva za zunanje zadeve.

Določba drugega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi za tuja konzularna predstavništva in predstavništva mednarodnih organizacij.

57. člen
(dislocirane enote tujih diplomatskih predstavništev)

Tuja diplomatska predstavništva s sedežem v Republiki Sloveniji lahko odprejo enote, ki so ločene od sedeža predstavništva, za opravljanje dejavnosti na konzularnem, gospodarskem, informativnem, izobraževalnem in kulturnem področju, če njihovo delo vodijo osebe, ki so akreditirane v skladu s prvim odstavkom 60. člena tega zakona.

Soglasje za odprtje dislocirane enote in njen sedež izda ministrstvo za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov.

58. člen
(nerezidenčni vodje tujih diplomatskih predstavništev)

Država, s katero ima Republika Slovenija diplomatske odnose, lahko s soglasjem ministrstva za zunanje zadeve v Republiki Sloveniji akreditira vodjo diplomatskega predstavništva s sedežem v drugi državi, potem ko je ta kot vodja diplomatskega predstavništva že akreditiran v državi, kjer ima svoj sedež.

59. člen
(soglasje za imenovanje vodje tujega diplomatskega predstavništva)

Soglasje za imenovanje vodje diplomatskega predstavništva tuje države, razen za odpravnik poslov, daje predsednik Republike Slovenije po pridobitvi mnenja ministrstva za zunanje zadeve, ki o izdanem soglasju obvesti tujo državo.

Soglasje za imenovanje odpravnik poslov daje minister za zunanje zadeve.

60. člen
(poverilna pisma vodij tujih diplomatskih predstavništev)

Poverilno pismo vodje tujega diplomatskega predstavništva, z izjemo odpravnik poslov, sprejme predsednik Republike Slovenije potem, ko je kopijo že sprejel minister za zunanje zadeve oziroma funkcionar ministrstva za zunanje zadeve, ki ga nadomešča.

Poverilno pismo odpravnik poslov sprejme minister za zunanje zadeve oziroma funkcionar ministrstva za zunanje zadeve, ki ga nadomešča.

61. člen

(akreditacija tujega diplomatskega osebja)

Tuje diplomatsko predstavništvo s sedežem v Republiki Sloveniji pri ministrstvu za zunanje zadeve akreditira člane diplomatskega ter drugega osebja predstavništva.

Diplomatsko predstavništvo, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, pri ministrstvu za zunanje zadeve akreditira samo tiste člane diplomatskega in drugega osebja, ki opravljajo delo v zvezi z odnosi z Republiko Slovenijo.

62. člen (diplomatske, konzularne in službene izkaznice)

Ministrstvo za zunanje zadeve akreditiranim članom diplomatskega ter drugega osebja predstavništva ter članom osebja mednarodnih organizacij v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki veljajo za Republiko Slovenijo izdaja diplomatske in službene izkaznice, vodjem konzulata ter članom konzularnega osebja pa konzularne in službene izkaznice. Izkaznice se izdajajo tudi družinskim članom oseb iz prejšnjega stavka. Izkaznice so javne listine, ki izkazuje istovetnost in posebni status imetnika. Izkaznice se izdajo z veljavnostjo do štirih let, vendar ne dlje od veljavnosti potnega lista imetnika.

Izdane izkaznice so hkrati tudi dovoljenje za začasno bivanje tujca v Republiki Sloveniji. Izkaznica vsebuje naslednje podatke: osebno ime imetnika, datum in kraj rojstva imetnika, državljanstvo, funkcijo imetnika, naziv predstavništva, lastnoročni podpis imetnika, fotografijo imetnika, datum izdaje izkaznice, datum izteka veljavnosti izkaznice in številko izkaznice.

Imetniki izkaznice, ki so nerezidenčni člani diplomatskega osebja ter drugega osebja predstavništva, ne potrebujejo vizumov za vstop in bivanje v Republiki Sloveniji. Enako velja za družinske člane oseb iz prejšnjega stavka.

62.a člen (vloga za izdajo izkaznice in evidenca)

Vloga za izdajo izkaznice iz prejšnjega člena se vloži na predpisanem obrazcu, ki vsebuje naslednje podatke:

1. naziv predstavništva;
2. osebno ime;
3. naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
4. datum in kraj rojstva;
5. spol;
6. državljanstvo;
7. funkcijo ter datum prihoda v državo in datum nastopa funkcije;
8. osebno stanje in število družinskih članov;
9. vrsta, številka in veljavnost potnega lista;
10. številka in veljavnost vizuma;
11. datum in kraj vloge.

Vlogi je potrebno priložiti fotografijo predpisane velikosti. V vlogi je potrebno navesti resnične podatke.

Zaradi zagotovitve podatkov o izdanih izkaznicah ministrstvo za zunanje zadeve vodi in vzdržuje evidenco o izdanih izkaznicah, ki vsebuje:

1. podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena in prvega odstavka tega člena;

2. podatke o izgubljenih, pogrešanih in ukradenih izkaznicah.

Osebni podatki se v evidenci vodijo in hranijo še pet let po prenehanju veljavnosti izkaznice in se nato arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja arhivska gradiva in arhive.

Podatke iz evidence o izdanih izkaznicah lahko uporabljajo delavci ministrstva za zunanje zadeve za opravljanje nalog s svojega delovnega področja, uporabljata pa jih lahko tudi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in ministrstvo, pristojno za obrambo, če gre za izvrševanje z zakonom določenih nalog. Osebne podatke iz prvega odstavka tega člena sme uporabljati podjetje ali organizacija, ki jo za izdelavo izkaznic pooblasti minister za zunanje zadeve; uporablja jih samo za potrebe vpisa podatkov na izkaznice in jih mora v 30 dneh po uporabi uničiti.

Podrobneje se izdaja izkaznic, vsebina obrazca izkaznice in vodenje evidence uredi s pravilnikom, ki ga izda minister za zunanje zadeve.

63. člen **(imunitete in privilegiji tujih diplomatskih predstavništev)**

Način izvajanja imunitet in privilegijev tujih diplomatskih predstavništev in konzulatov, predvidenih v mednarodnem pravu, ureja vlada z uredbo, če to že ni urejeno z drugimi predpisi.

2. Tuji konzulati

64. člen **(odpiranje tujih konzulatov)**

Država, s katero je Republika Slovenija navezala diplomatske ali konzularne odnose, lahko v Republiki Sloveniji odpre konzulat.

Sklep o soglasju za odprtje tujega konzulata z navedbo vrste konzulata, sedeža in konzularnega območja sprejme vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenje pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

65. člen **(eksekvatura)**

Predsednik Republike Slovenije na predlog ministrstva za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu vodji tujega konzulata.

Ministrstvo za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu drugim tujim konzularnim funkcionarjem, če tako dovoljenje zahteva tuja država.

Vzajemno se je mogoče dogovoriti za drugačen način izdaje eksekvature konzularnim funkcionarjem.

Za čas trajanja postopka iz prvega odstavka tega člena ministrstvo za zunanje zadeve na zahtevo tujega diplomatskega predstavništva ali konzulata lahko izda začasno dovoljenje za delo novo imenovanega vodje konzulata.

66. člen
(tuji častni konzularni funkcionarji)

Država, ki v Republiki Sloveniji odpre konzulat, lahko imenuje častnega konzularnega funkcionarja, ki je lahko slovenski ali tuj državljan, ki zakonito prebiva v Republiki Sloveniji.

Sklep o soglasju za odprtje tujega konzulata, ki ga vodi častni konzularni funkcionar, z navedbo vrste konzulata, sedeža in konzularnega območja sprejme vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenje pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ministrstvo za zunanje zadeve izda tudi dovoljenje za delo tujega častnega konzularnega funkcionarja.

3. Mednarodne organizacije

67. člen
(sedež in odpiranje predstavništva)

Mednarodna organizacija ima lahko v Republiki Sloveniji svoj sedež oziroma odpre agencijo, oddelek ali predstavništvo, če je to v skladu z obveznostmi, ki jih je v okviru članstva v omenjeni organizaciji prevzela Republika Slovenija, oziroma je to določeno z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Sklep o soglasju o sedežu, agenciji, oddelku ali predstavništvu mednarodne organizacije sprejme vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenja pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V posebej utemeljenih primerih in ko je to v zunanje političnem interesu države, lahko vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve dovoli odprtje predstavništva, ki ni predstavništvo države ali mednarodne organizacije.

68. člen
(ureditev statusnih vprašanj ter imunitete in privilegij)

Vprašanja v zvezi s sedežem, odprtjem agencije, oddelka ali predstavništva, statusna vprašanja ter vprašanja imunitet in privilegijev se uredi s sporazumom med Republiko Slovenijo in mednarodno organizacijo, če niso urejena na drug način.

V. MEDNARODNE POGODBE

1. Splošna določba

69. člen
(pojem mednarodne pogodbe)

Mednarodna pogodba je sporazum, ki ga Republika Slovenija sklene pisno z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami in za katerega velja mednarodno pravo, ne glede na število listin, iz katerih je sestavljen, in ne glede na njegovo posebno ime.

Mnenje o tem, ali je mednarodni akt mednarodna pogodba, daje ministrstvo za zunanje zadeve pred začetkom postopka za sklenitev mednarodne pogodbe.

2. Sklepanje

70. člen (začetek postopka)

Postopek za sklenitev mednarodne pogodbe začne s pobudo pristojni upravni organ, lahko pa tudi drug državni organ.

Kadar postopka ne začne ministrstvo za zunanje zadeve, mora biti pobudi priloženo njegovo pisno soglasje. Ministrstvo za zunanje zadeve v tridesetih dneh od prejema pobude izda soglasje oziroma pobudo zavrne.

Pobuda vsebuje:

1. razloge, zaradi katerih se predlaga sklenitev mednarodne pogodbe;
2. bistvene elemente pogodbe vključno z morebitnimi pridržki in začasno uporabo;
3. predlog stališč delegacije;
4. predlog za sestavo delegacije, predračun stroškov za njeno delo in način njihovega pokritja;
5. predlog, kdo naj pogodbo parafira oziroma podpiše;
6. navedbo, kateri organ bo mednarodno pogodbo ratificiral ter navedbo ali zahteva sklenitev mednarodne pogodbe izdajo novih ali spremembo veljavnih predpisov;
7. oceno potrebnih finančnih sredstev za izpolnitev mednarodne pogodbe in način njihove zagotovitve;
8. predlog odobritve začasne uporabe pogodbe;
9. izjavo pristojnega upravnega organa iz prvega odstavka tega člena o primernosti sklenitve pogodbe z vidika skladnosti s pravnim redom in usmeritvami Evropske unije.

Če je mogoče in smiselno, vsebuje pobuda tudi osnutek mednarodne pogodbe.

Odločitev o pobudi sprejme vlada. V primerih, ko je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojen državni zbor, vlada pobudo predloži v potrditev delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

71. člen (delegacija za pogajanja in njena pooblastila)

Ob odločanju o pobudi vlada določi delegacijo za pogajanja, njena pooblastila in morebitno obveznost predložitve poročila pred podpisom, skupaj z usklajenim oziroma parafiranim besedilom.

Delegacija med pogajanjem deluje v okviru stališč in pooblastil, vsebovanih v pobudi.

Če druga stran med pogajanjem ne sprejme stališč delegacije ali če predlaga obravnavanje vprašanj, ki v pobudi niso zajeta, mora delegacija v primeru, da gre za bistvene elemente pogodbe, kot so vsebovani v pobudi, ali vprašanje z materialnimi posledicami, zaprositi vlado za nova stališča ter po potrebi preložiti pogajanja. Kadar vlada oblikuje nova stališča za pogajanja o mednarodni pogodbi, za katere ratifikacijo je pristojen državni zbor, jih predloži v potrditev delovnemu telesu, pristojnemu za zunanjo politiko.

Vodja delegacije potrdi usklajenost besedil mednarodne pogodbe s parafiranjem.

72. člen (začasna uporaba)

Če je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojna vlada, sme delegacija z njenim soglasjem sprejeti klavzulo, da se bo pogodba začasno uporabljala pred njeno uveljavitvijo.

73. člen (podpis pogodbe)

Če je besedilo pogodbe usklajeno s sprejetimi stališči, lahko pooblaščen oseba pogodbo podpiše.

Pooblastilo za pogajanja in podpis mednarodne pogodbe izda minister za zunanje zadeve, če je to potrebno.

Pristojni upravni organ pošlje izvornik podpisane pogodbe ministrstvu za zunanje zadeve.

74. člen (pridrži)

O pridržu k mednarodni pogodbi in umiku pridrža odloči organ, pristojen za njeno ratifikacijo. Državni zbor lahko za umik pridrža k posamezni mednarodni pogodbi pooblasti vlado.

K mednarodnim pogodbam o človekovih pravicah, ki ne vsebujejo določb o pridržkih, ti niso dopustni.

75. člen (ratifikacija)

Postopek za ratifikacijo mednarodne pogodbe začne ministrstvo za zunanje zadeve na predlog organa, ki je vodil pogajanja za sklenitev mednarodne pogodbe. Ta ministrstvu skupaj s predlogom za začetek postopka ratifikacije predloži obrazložen osnutek akta o ratifikaciji z vso potrebno dokumentacijo.

Akt o ratifikaciji vključuje besedilo mednarodne pogodbe v slovenskem in tujem jeziku, vsebuje pa lahko še:

- pridrške in interpretativne izjave k pogodbi,
- določbe o zagotovitvi finančnih sredstev za izvajanje pogodbe,
- naročila glede uskladitve notranjih predpisov z mednarodno pogodbo,
- navodilo pristojnim organom v zvezi z izvajanjem mednarodne pogodbe.

Mednarodne pogodbe ratificira državni zbor, razen tistih, ki jih v skladu s petim odstavkom tega člena ratificira vlada.

V posebej utemeljenih primerih vlada predlog akta o ratifikaciji obravnava prednostno in ga pošlje v državni zbor z zaprosilom za prednostno obravnavo.

Vlada ratificira mednarodne pogodbe, ki:

- urejajo vprašanja, za katera je vlada pristojna po notranjem pravnem redu;
- se sklepajo zaradi izvajanja za Republiko Slovenijo obvezujočih aktov mednarodnih organizacij;

- se sklepajo zaradi uresničevanja sklenjenih mednarodnih pogodb;
- jih sklepajo ministristva o izmenjavi izkušenj in vzdrževanju stikov z ministristvi drugih držav;
- urejajo vprašanja v zvezi z diplomatskimi in konzularnimi odnosi;
- na področju obrambe ali notranjih zadev pomenijo izvedbo prevzetih obveznosti ali sprejetih odločitev o mednarodnem sodelovanju Republike Slovenije;
- urejajo mednarodno kulturno in znanstveno ter sodelovanje na področju izobraževanja.

Pred ratifikacijo ministristvo za zunanje zadeve pošlje kopijo besedila mednarodne pogodbe delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanje zadeve.

Vlada je pristojna za ratifikacijo mednarodnih pogodb iz petega odstavka samo, če ne zahtevajo izdaje novih ali spremembe veljavnih zakonov.

Z zapisniki, programi sodelovanja in drugimi nepogodbenimi mednarodnimi akti, ki jih zaradi izvajanja mednarodnih pogodb sklenejo s temi pogodbami ustanovljena skupna telesa, in s katerimi pogodbenice ne prevzemajo novih pravnih obveznosti, se vlada seznanj in se shranijo ter evidentirajo v ministristvu za zunanje zadeve.

76. člen **(listine o ratifikaciji ali pristopu)**

Listine o ratifikaciji mednarodnih pogodb in pristopu k mednarodnim pogodbam izda predsednik Republike Slovenije.

3. Objava

77. člen **(objava mednarodnih pogodb in drugih aktov)**

Mednarodna pogodba se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije v slovenščini in tujem jeziku. Če med jeziki, v katerih je mednarodna pogodba sklenjena, ni slovenščine, se poleg enega tujega jezika objavi tudi njen prevod v slovenščino.

Mednarodna pogodba mora biti objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije pred njeno uveljavitvijo po mednarodnem pravu. Obvestilo o začetku in prenehanju veljavnosti se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V Uradnem listu Republike Slovenije se lahko po sklepu državnega zbora ali vlade objavijo tudi mednarodni akti, ki niso mednarodne pogodbe.

4. Uveljavitev, registracija, hramba, evidenca

78. člen **(uveljavitev)**

Mednarodna pogodba začne veljati v Republiki Sloveniji v skladu z določbami same pogodbe in tega zakona. Če mednarodna pogodba ne vsebuje določbe o začetku veljavnosti, začne veljati v Republiki Sloveniji, ko so vse podpisnice pristale, da jih pogodba zavezuje, in v skladu z določbami tega zakona.

79. člen
(registracija, hramba, evidenca)

Za dejanja, potrebna za uveljavitev in registracijo mednarodne pogodbe, skrbi ministrstvo za zunanje zadeve.

Veljavne mednarodne pogodbe in druge mednarodne akte hrani in evidentira ministrstvo za zunanje zadeve.

5. Nasledstvo mednarodnih pogodb

80. člen
(uporaba prava)

Glede nasledstva mednarodnih pogodb se uporabljajo pravila mednarodnega prava, določbe tega poglavja ter drugi predpisi Republike Slovenije.

81. člen
(nasledstvo dvostranskih pogodb)

Ministrstvo za zunanje zadeve opravi konzultacije o nasledstvu dvostranskih mednarodnih pogodb z drugo pogodbenico.

Vlada predloži predlog akta o notifikaciji nasledstva dvostranskih mednarodnih pogodb v sprejem Državnemu zboru.

Po sprejemu akta o notifikaciji nasledstva v Državnem zboru ministrstvo za zunanje zadeve z drugo pogodbenico sklene dogovor o nasledstvu dvostranskih pogodb.

82. člen
(nasledstvo mnogostranskih pogodb)

Vlada predloži predlog akta o notifikaciji o nasledstvu mnogostranskih mednarodnih pogodb v sprejem Državnemu zboru. Ministrstvo za zunanje zadeve notificira nasledstvo depozitarju.

83. člen
(objava)

Seznam nasledenih mednarodnih pogodb z datumom nasledstva ministrstvo za zunanje zadeve objavi v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe.

6. Izvajanje

84. člen
(izvajanje)

Za izvajanje mednarodnih pogodb skrbi vlada preko pristojnih upravnih organov.

Ministrstva seznanjajo vlado z izvajanjem mednarodnih pogodb s svojega delovnega področja.

Vlada seznanja državni zbor z izvajanjem mednarodnih pogodb.

7. Sprememba in prenehanje mednarodne pogodbe

85. člen (sprememba mednarodne pogodbe)

Za spremembo mednarodne pogodbe se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za sklepanje mednarodnih pogodb.

86. člen (odpoved mednarodne pogodbe)

Odpoved mednarodne pogodbe je v pristojnosti vlade.

Za odpoved mednarodne pogodbe, ki jo je ratificiral državni zbor, je potrebno soglasje pristojnega delovnega telesa državnega zbora.

87. člen (neskladje mednarodne pogodbe z notranjo zakonodajo)

Če so določbe mednarodne pogodbe v nasprotju z zakonom ali drugim predpisom, vlada začne postopek za spremembo ali dopolnitev zakona ali drugega predpisa oziroma za spremembo ali odpoved mednarodne pogodbe.

Do odločitve pristojnega organa se uporablja mednarodna pogodba.

8. Smiselna uporaba določb

88. člen (smiselna uporaba določb)

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za sklepanje mednarodnih pogodb na zasedanjih meddržavnih komisij, v mednarodnih organizacijah, na mednarodnih konferencah ali za pristop k mednarodnim pogodbam.

V primeru pristopa k mednarodni pogodbi ali drugega načina, s katerim Republika Slovenija izjavi, da jo zavezuje mednarodna pogodba, predloži ministrstvo za zunanje zadeve na predlog resornega ministrstva v postopek predlog akta o ratifikaciji mednarodne pogodbe ter po sprejemu in objavi akta o ratifikaciji opravi pri depozitarju dejanja, potrebna za uveljavitev mednarodne pogodbe.

VI. DRUGI MEDNARODNI AKTI

89. člen

(sprejetje drugih mednarodnih aktov)

Z zakonom ali uredbo vlade se v Republiki Sloveniji uveljavijo drugi mednarodni akti, ki jih v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, sprejemajo mednarodne organizacije, mednarodne integracije in institucije.

Zakon o zunanjih zadevah – ZZZ-1 (Uradni list RS, št. [45/01](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

90. člen (podzakonski predpisi)

Podzakonski predpisi, ki jih predvideva ta zakon, se sprejmejo v devetih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

91. člen (dokončanje že začelih postopkov)

Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se vodijo po dosedanjih predpisih.

92. člen (pridobitev nazivov)

Uslužbenci v notranji službi, ki opravljajo strokovna dela na področju zunanjih zadev, pridobijo z novo sistemizacijo naslednje nazive, v kolikor izpolnjujejo pogoj delovnih izkušenj, ki se zahteva za določen diplomatski naziv:

višji sodelavec	ataše (1 leto delovnih izkušenj)
višji referent	ataše (1 leto delovnih izkušenj)
svetovalec II	III. sekretar (3 leta delovnih izkušenj)
svetovalec I	II. sekretar (5 let delovnih izkušenj)
višji svetovalec	I. sekretar (8 let delovnih izkušenj)
svetovalec ministra	svetovalec (10 let delovnih izkušenj)
podsekretar	svetovalec I. (12 let delovnih izkušenj)
svetovalec vlade	minister svetovalec (15 let delovnih izkušenj)
državni podsekretar	pooblaščen minister, veleposlanik (20 let delovnih izkušenj)

Uslužbenci, ki ne izpolnjujejo pogoja delovnih izkušenj, se razporedijo v ustrezen diplomatski naziv v skladu z delovnimi izkušnjami, ki jih imajo.

Uslužbenci v notranji službi z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo, ki opravljajo spremljajoče dejavnosti, pridobijo diplomatski naziv, če izpolnjujejo katerega od naslednjih pogojev:

- so najmanj dve leti z diplomatskim ali konzularnim nazivom službovali v tujini;
- so v ministrstvu za zunanje zadeve najmanj dve leti opravljali strokovna dela na področju zunanjih zadev.

93. člen
(razporeditev v notranjo službo)

Pogodbeni diplomat, kot ga določa zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-I), ki ob uveljavitvi tega zakona službuje v tujini, ima pravico do razporeditve v notranjo službo pod pogoji iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona.

94. člen
(veljavnost predpisov)

Z dnem začetka veljavnosti tega zakona preneha veljati zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-I), razen njegovega III. poglavja, ki preneha veljati, ko začne veljati zakon o javnih uslužbencih.

Določbe III. dela tega zakona se uporabljajo od dne, ko začne veljati zakon o javnih uslužbencih.

Uredba o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih osebja v predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 60/92, 42/93, 6/94, 62/96, 29/99 in 42/00) se uporablja do sprejema predpisa iz prvega odstavka 44. člena tega zakona.

95. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1A (Uradni list RS, št. [78/03](#)) spreminja 92. člen zakona tako, da se glasi:

»92. člen
(pridobitev nazivov)

Uslužbenci v notranji službi, ki opravljajo strokovna dela na področju zunanjih zadev, pridobijo z novo sistemizacijo naslednje nazive:

višji sodelavec	ataše
višji referent	ataše
svetovalec II	III. sekretar

prvi svetovalec	II. sekretar
višji svetovalec	I. sekretar
svetovalec ministra	svetovalec
podsekretar	prvi svetovalec
svetovalec vlade	minister svetovalec
državni podsekretar	pooblaščen minister, veleposlanik

Uslužbenci v notranji službi z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo, ki opravljajo spremljajoče dejavnosti, pridobijo diplomatski naziv, če izpolnjujejo katerega od naslednjih pogojev:

- so najmanj dve leti z diplomatskim ali konzularnim nazivom službovali v tujini;
- so v ministrstvu za zunanje zadeve najmanj dve leti opravljali strokovna dela na področju zunanjih zadev.«;

spreminja 94. člen zakona tako, da se glasi:

»94. člen
(veljavnost predpisov)

Z dnem začetka veljavnosti tega zakona preneha veljati zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-I), njegovo III. poglavje pa se še naprej uporablja do začetka uporabe zakona o javnih uslužbencih.

Določbe III. dela tega zakona se uporabljajo od dne, ko se začne uporabljati zakon o javnih uslužbencih.

Uredba o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih osebja v predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 60/92, 42/93, 6/94, 62/96, 29/99 in 42/00) se uporablja do sprejema predpisa iz prvega odstavka 44. člena tega zakona.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»10. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o napotitvi oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije – ZNOMCMO (Uradni list RS, št. [20/06](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»41. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.